

DOI 10.58423/2786-6742/2023-4-216-226
УДК 368.013:138

Людмила БОГРІНОВЦЕВА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту
м. Київ, Україна

ORCID ID: 0000-0001-9597-1085

Scopus Author ID: 57211297299

Олег БОНДАРУК

кандидат економічних наук,
викладач кафедри фінансово-економічної безпеки,
Національна академія Служби безпеки України
м. Київ, Україна

ORCID ID: 0000-0002-3472-9516

Ольга КЛЮЧКА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансових ринків та технологій
Державний податковий університет
м. Ірпінь, Україна

ORCID ID: 0000-0003-3903-7487

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СТРАХОВОГО РИНКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

***Анотація.** Страхувий ринок відіграє важливу роль в економічному житті будь-якої країни, а забезпечення його фінансової безпеки є одним із найважливіших завдань. Дана тема є досить актуальною в працях вітчизняних науковців, що пояснюється спричиненими викликами та загрозами для фінансового ринку в цілому. Метою статті є дослідження теоретичних аспектів фінансової безпеки страхового ринку, її основних загроз та ризиків, які виникають під впливом сучасних умов. У статті розкрито теоретичні аспекти фінансової безпеки страхового ринку, зокрема місце фінансової безпеки страхового ринку в системі фінансової безпеки країни, її сутність з точки зору різних підходів науковців, основні складові та характеристики. Визначено, що під поняттям фінансова безпека страхового ринку слід розуміти спроможність протидіяти внутрішні й зовнішні загрози, при цьому забезпечувати виконання взятих зобов'язань, платоспроможність, фінансову стійкість, фінансову надійність, прибутковність. Охарактеризовано основні індикатори фінансової безпеки страхового ринку, які є взаємопов'язаними між собою та в цілому становлять основу фінансової безпеки та основні складові забезпечення фінансової безпеки страхового ринку, зокрема ефективність та стабільність діяльності страхових компаній, конкурентоспроможність та фінансова незалежність, захищеність інтересів страхових компаній, достатність фінансових ресурсів, а також збалансованість системи фінансових показників та інструментів. Проаналізовано основні загрози, які впливають на фінансову безпеку страхового ринку в умовах війни, в результаті чого були сформувані висновки що запровадження нового нагляду та встановлення нових нормативів призводить до скорочення кількості страховиків на ринку через*

неспроможність їх виконати, тим самим, страховий ринок є менш фінансово стійким, надійним та безпечним.

Ключові слова: страховий ринок, страхові компанії, фінансова безпека, фінансова безпека страхового ринку, фінансова стійкість, фінансова надійність, платоспроможність, ліквідність, загрози.

JEL Classification: G 22

Absztrakt. A biztosítási piac minden ország gazdasági életében fontos szerepet tölt be, pénzügyi biztonságának biztosítása az egyik legfontosabb feladat. Ez a téma meglehetősen aktuális a hazai kutatók munkáiban, amit a pénzügyi piac egészét érintő kihívásokkal és veszélyekkel magyaráznak. A cikk célja, hogy tanulmányozza a biztosítási piac pénzügyi biztonságának elméleti vonatkozásait, főbb fenyegetéseit és kockázatait, amelyek a modern viszonyok hatására jelentkeznek. A cikk feltárja a biztosítási piac pénzügyi biztonságának elméleti vonatkozásait, különös tekintettel a biztosítási piac pénzügyi biztonságának az ország pénzügyi biztonsági rendszerében elfoglalt helyére, annak lényegére a különböző kutatói megközelítések szemszögéből, valamint ezek főbb összetevői és jellemzői vannak meghatározva. Megállapítást nyert, hogy a biztosítási piac pénzügyi biztonsága alatt a belső és külső fenyegetések ellensúlyozásának képességét kell érteni, miközben biztosítja a kötelezettségek teljesítését, a fizetőképességet, a pénzügyi stabilitást, a pénzügyi megbízhatóságot, a jövedelmezőséget. A tanulmány ismerteti a biztosítási piac pénzügyi biztonságának főbb mutatóit, amelyek egymással összefüggenek, és a pénzügyi biztonság egészének alapját képezik, valamint a biztosítási piac pénzügyi biztonság biztosításának fő összetevőit, különösen a biztosítók hatékonyságát és stabilitását, versenyképességét és pénzügyi függetlenségét, érdekvédelmét, a pénzügyi források megfelelőségét, illetve a pénzügyi mutatók és eszközök rendszerének egyensúlyát. A cikk elemzi azokat a főbb veszélyeket, amelyek háborús körülmények között érintik a biztosítási piac pénzügyi biztonságát, melynek eredményeként arra a következtetésre jutottak, hogy az új felügyelet bevezetése, új standardok kialakítása a biztosítók számának csökkenéséhez vezet a piacon, mert nem tudnak működni, így a biztosítási piac pénzügyileg kevésbé stabil, megbízható és biztonságos.

Kulcsszavak: biztosítási piac, biztosítótársaságok, pénzügyi biztonság, a biztosítási piac pénzügyi biztonsága, pénzügyi stabilitás, pénzügyi megbízhatóság, fizetőképesség, likviditás, veszélyek.

Abstract. The insurance market plays an important role in the economic life of any country, and ensuring its financial security is one of the most important tasks. This topic is quite relevant in the works of domestic scientists, which is explained by the challenges and threats to the financial market as a whole. The article reveals the theoretical aspects of the financial security of the insurance market, in particular the place of the financial security of the insurance market in the country's financial security system, its essence from the point of view of different approaches of scientists, the main components and characteristics. It was determined that the concept of financial security of the insurance market should be understood as the ability to counteract internal and external threats, while ensuring the fulfillment of obligations, solvency, financial stability, financial reliability, profitability. The main indicators of the financial security of the insurance market are characterized, which are interconnected and in general form the basis of financial security and the main components of ensuring the financial security of the insurance market, in particular, the efficiency and stability of the activities of insurance companies, competitiveness and financial independence, protection of the interests of insurance companies, sufficiency financial resources, as well as the balance of the system of financial indicators and tools. The main threats that affect the financial security of the insurance market in wartime were analyzed, as a result of which the conclusions were formed that the introduction of new supervision and the establishment of new standards leads to a reduction in the number of insurers on the market due to the inability to fulfill them, thus, the insurance market is less financially stable, reliable and safe.

Key words: insurance market, insurance companies, financial security, financial security of the insurance market, financial stability, financial reliability, solvency, liquidity, threats.

Постановка проблеми. Головною функцією страхування у відповідності до Білої книги Національного банку України «Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні» є захист фізичних та юридичних осіб від ймовірних збитків у разі настання страхових подій [3]. Разом з тим, страховий ринок знаходиться під потенційним негативним впливом ризиків, котрі можуть загрожувати його фінансовій безпеці та мати негативні наслідки для споживачів страхових послуг. Тоді як їх впевненість у безпеці страхового ринку є однією з основних засад його розвитку. Сьогодні страховий ринок функціонує в умовах нестабільного економічного середовища, що відображається на показниках фінансового стану страхових компаній. Без забезпечення належного рівня фінансової безпеки страхового ринку неможливим є дієвий захист суб'єктів економічних відносин від потенційних загроз і ризиків, які ще більше підсилюються у період дії воєнного стану в країні. У зв'язку з цим, виникає необхідність забезпечити фінансову безпеку страхового ринку, організувати його максимально ефективного функціонування, оскільки він є важливим складником в загальній структурі фінансової безпеки країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню теоретичних аспектів фінансової безпеки страхового ринку висвітлені в роботах таких вітчизняних науковців, як: В. Д. Базилевич [1], О. І. Барановський [2], А. М. Єрмошенко [6], О. С. Журавка [7], Н. С. Ситник [12] та інші. Зокрема, В. Д. Базилевич [1] та О. І. Барановський [2] досліджуючи фінансову безпеку страхового ринку приділяли увагу дослідженню фінансової безпеки страхових компаній. Основним факторам впливу на фінансову безпеку страхового ринку та шляхам її забезпечення присвячено праці О. С. Журавки [7], Н. С. Ситник [12].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на актуальність даної теми та підвищений інтерес науковців до неї, питання як теоретичного, так і практичного характеру забезпечення фінансової безпеки страхового ринку залишаються не вирішеними, особливо в умовах сучасних викликів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження теоретичних аспектів фінансової безпеки страхового ринку, її основних загроз та ризиків, які виникають під впливом сучасних умов.

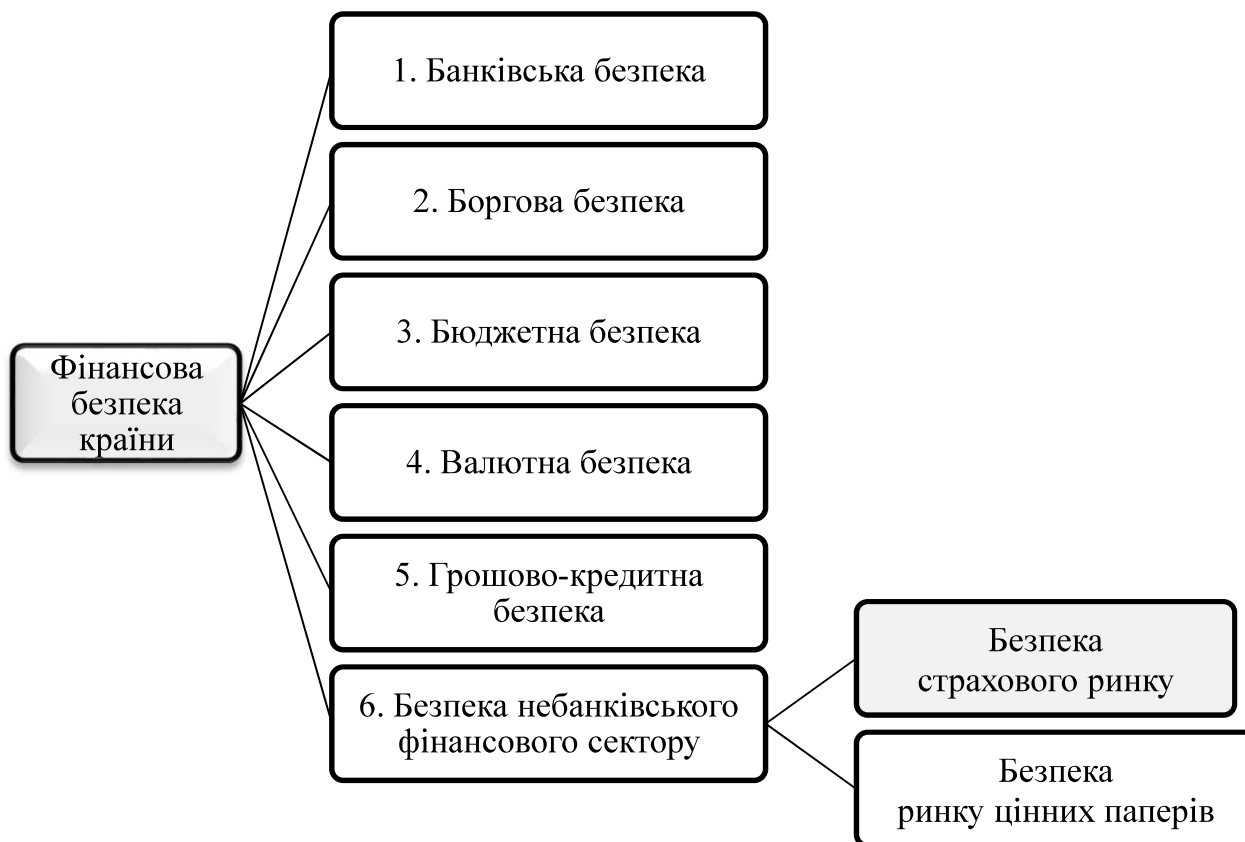
Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансова безпека – це захищеність інтересів країни у фінансовій сфері, яка включає банківську, боргову, бюджетну, валютну, грошово-кредитну та сферу небанківського фінансового сектору, що гарантує спроможність держави щодо формування, зберігання від надмірного знецінення, а також раціонального використання фінансових ресурсів країни з метою забезпечення її соціально-економічного розвитку. Фінансова безпека є одним із головних завдань діяльності державних органів будь-якої країни. Однією із невід'ємних складових забезпечення фінансової безпеки держави виступає фінансова безпека небанківського сектору, що включає в себе безпеку страхового ринку. Фінансова безпека страхового ринку – це такий рівень

забезпеченості страхових компаній, тобто головних учасників страхового ринку, фінансовими ресурсами, який дозволяє страховикам відшкодувати визначені у договорах страхування збитки їхніх клієнтів, а також забезпечити ефективне функціонування в разі потреби та виникнення непередбачуваних подій. Фінансова безпека страхового ринку є передумовою підтримки фінансової безпеки економіки країни в цілому.

На рис. 1 наочно представлено місце фінансової безпеки страхового ринку в системі національної фінансової безпеки у відповідності до Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України [10].

Фінансова безпека страхового ринку як і будь-якого іншого ринку залежить від багатьох об'єктивних і суб'єктивних чинників: внутрішніх та зовнішніх і визначається, перш за все, станом розвитку страхового ринку, фінансовою результативністю, а також ефективністю діяльності його суб'єктів.

У сучасній науковій літературі є безліч трактувань поняття фінансова безпека страхового ринку, відповідно можна сказати, про значущість та актуальність даної теми. У табл. 1 представлено визначення фінансової безпеки страхового ринку з точки зору різних підходів науковців в сучасній літературі.

Рис. 1. Місце безпеки страхового ринку в системі фінансової безпеки
Джерело: побудовано авторами за даними [10].

Таблиця 1

**Підходи до трактування поняття
«фінансова безпека страхового ринку»**

Автор	Трактування поняття
Барановський О. І.	Такий рівень забезпеченості страховиків фінансовими ресурсами, котрим може дати їм змогу, у разі потреби, здійснити відшкодування обумовлених у договорах страхування збитків їх клієнтам [2].
Базилевич В. Д.	Здатність виконувати страховими компаніями взяті зобов'язання за договорами страхування за умови виникнення непередбачуваних факторів [1].
Єрмошенко А. М.	Стан фінансів страхових компаній, котрий характеризується збалансованістю системи фінансових інструментів та показників, стійкістю до зовнішніх і внутрішніх загроз, надає можливість їм своєчасно та у повному обсязі брати на себе зобов'язання [6].
Журавка О. С.	Комплекс дій, спрямованих на підтримку балансу між зобов'язаннями та витратами страхової компанії й фінансовими ресурсами, які необхідні для їх покриття, в результаті чого досягається ефективний розвиток страховика, незалежно від змін внутрішніх та зовнішніх факторів функціонування економіки [7].

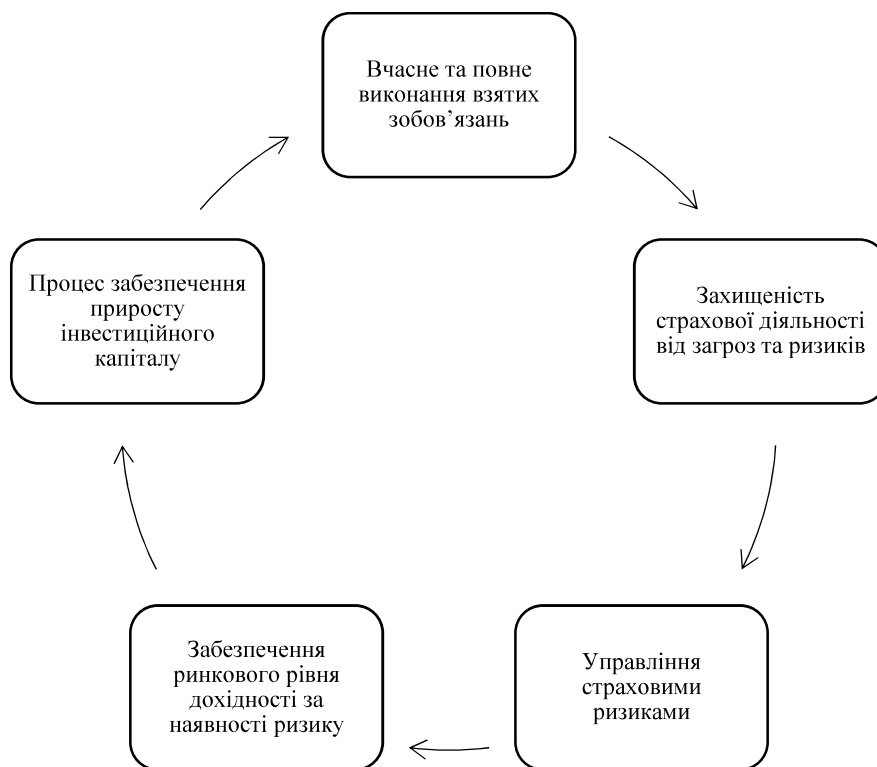
Джерело: складено авторами.

У цілому більшість науковців трактують фінансову безпеку страхового ринку як такий стан страхового ринку, в якому він здатний забезпечити потреби населення та створити захист від можливих ризиків. До прикладу, Барановський О.І. розглядає фінансову безпеку страхового ринку як частину фінансової безпеки, яка відображає достатній рівень розвитку ринку страхових послуг, що дає можливість забезпечити потребу населення у страхових послугах [2].

Розглянувши різні підходи до розуміння сутності фінансової безпеки страхового ринку, можна узагальнити, що під фінансовою безпекою страхового ринку варто розглядати здатність, вміння страхових компаній забезпечити стійкість фінансово-економічного розвитку, а також мінімізувати вплив негативних чинників на їх фінансову стійкість.

Основні складові фінансової безпеки страхового ринку представлені на рис. 2, при цьому серед науковців найбільш популярним та значущим є твердження про вчасне та повне виконання взятих зобов'язань при можливому виникненні ризиків чи загроз.

На страховому ринку України є як зовнішні, так й внутрішні ризики забезпечення фінансової безпеки. Так, до внутрішніх ризиків слід віднести неефективний фінансовий менеджмент, зокрема неефективне розміщення страхових резервів, незбалансованість страхового портфеля, високу частку перестраховування та шахрайські дії учасників страхового ринку. До зовнішніх загроз – глобалізація світового ринку страхових послуг, цифровізація страхового ринку, недостатній контроль з боку регулятора, не адаптивність вітчизняного законодавства, відтік капіталу за кордон та залежність від іноземного капіталу [14].

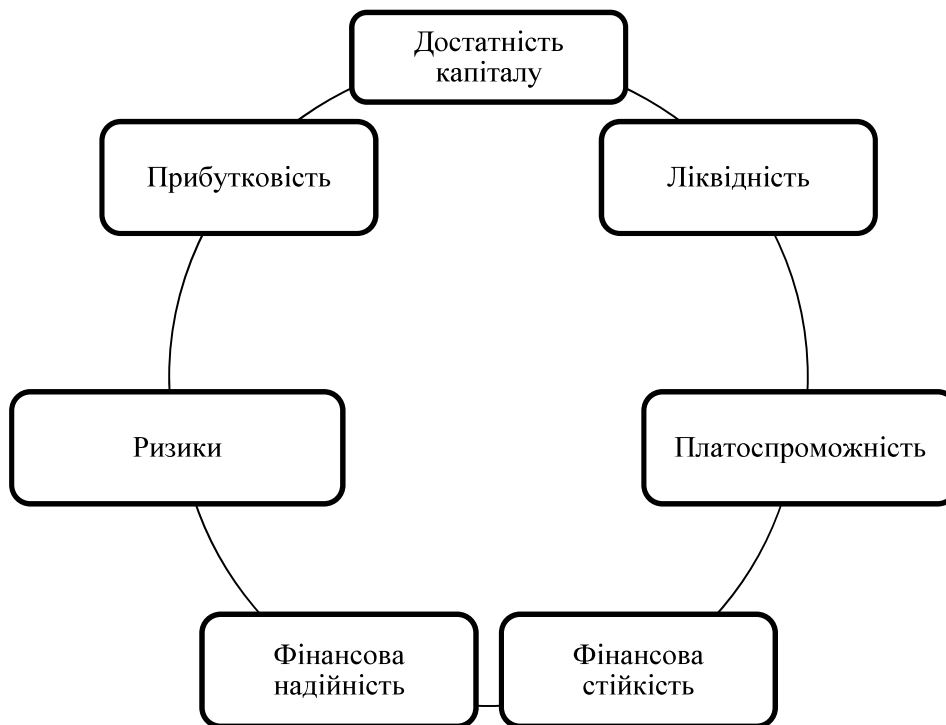
Рис. 2. Основні складові фінансової безпеки страхового ринку

Джерело: побудовано авторами за даними [7].

Поняття фінансова безпека тісно переплітається із поняттями фінансова стійкість, платоспроможність, ліквідність та фінансова надійність. Всі ці поняття є довгостроковими характеристиками фінансового стану страхових компаній та становлять систему індикаторів фінансової безпеки, основними з яких є (рис. 3): достатність капіталу, ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, фінансова надійність, ризики та прибутковість діяльності.

Фінансовою стійкістю виступає комплекс дій (організаційного, фінансового та інвестиційного характеру), які направлені на постійну підтримку балансу між зобов'язаннями і витратами страховиків та фінансовими ресурсами, які необхідні для їх виконання або покриття, за результатами чого досягається ефективний розвиток страховика незалежно від зміни внутрішніх та зовнішніх факторів функціонування економіки країни [13].

Фінансова надійність страхового ринку – це спроможність виконувати страхові зобов'язання, котрі прийняті за договорами страхування, а також перестраховування у випадку впливу несприятливих факторів.

Рис. 3. Індикатори фінансової безпеки страхового ринку

Джерело: побудовано авторами за даними [5].

Ефективність діяльності страхових компаній залежить від дотримання вищевказаних індикаторів та їх здатності всесторонньо оцінювати, а також здійснювати цілеспрямоване планування власних економічних показників. На сьогодні, рівень фінансової безпеки страхового ринку України залишається досить низьким. Такі індикатори як ліквідність, фінансова надійність та стійкість є значно нижчими, ніж аналогічні показники європейських країн. Окрім того, у зв'язку з посиленням нормативів щодо достатності капіталу та платоспроможності до страхової діяльності, ряд страхових компаній не виконують зазначені вимоги та завершують свою діяльність. До прикладу, якщо на початок 2023 року в Україні було зареєстровано 128 страхових компаній, то на кінець III кварталу їхня кількість склала 114 страхових компаній [8]. Дана ситуація, насамперед, потребує новітніх підходів в частині нагляду за діяльністю страхових компаній та їх регулювання, впровадження комплексного підходу щодо процесу управління фінансовими ризиками у системі фінансової безпеки страхового ринку, а також розробки стратегії формування фінансової безпеки страхового ринку в умовах трансформаційних змін.

Впродовж всього періоду розвитку страхового ринку, він супроводжується великою кількістю ризиків, а з початку повномасштабного вторгнення страховий ринок почав переживати ще складніший період, тому що до вже існуючих загроз та ризиків, додаються нові, що спричинені воєнними діями на території країни та в цілому становлять загрозу фінансовій безпеці страхового ринку. Основними загрозами фінансовій безпеці страхового ринку з початку повномасштабного вторгнення є [12]:

- подання недостовірної інформації про фінансовий стан від страхових компаній;
- подання неповної інформації про фінансовий стан від страхових компаній;
- недотримання страховими компаніями нормативів платоспроможності та ризиковості операцій;
- втрата або знищення майна через воєнні дії;
- невиконання взятих зобов'язань страховими компаніями.

Національний банк України (НБУ) як регулятор страхової діяльності в Україні з початку повномасштабного вторгнення здійснив декілька кроків, що посилили тиск та ускладнили роботу страхових компаній. Основними з яких є розширення вимог щодо ліцензійних умов, додаткові вимоги до майнового стану власників страховиків, непропорційно високі вимоги щодо корпоративного управління, що змушує збільшувати штат співробітників та є непосильним для компаній невеликого й середнього розміру. В результаті чого страхові компанії отримують менші прибутки та втрату інтересів власників до бізнесу, що спричиняє більші ризики [14].

Також з початку повномасштабного вторгнення НБУ зробив пом'якшуючі кроки, а саме запровадив мораторій на санкції через порушення певних нормативів. Звичайно ж, не можна просто скасувати контроль за роботою страхових компаній і виконанням нормативів, однак від регулятора для забезпечення фінансової безпеки необхідна низка простих дій:

- зниження вимог щодо структури активів, а також зменшення вимог до резервів страхових компаній;
- не карати страхові компанії за незначні порушення та не створювати їх діяльності додаткового навантаження. Ситуації, коли від страхових компаній вимагають переоцінки активів, які перебувають на тимчасово окупованій території є не припустимими.
- не застосовувати до страхового ринку підходи, що використовуються для банківського. Потрібно враховувати специфіку страхування, тобто на страхові компанії не повинні поширюватися банківські стандарти, вимоги та підходи;
- забезпечити тісну та якісну взаємодію між регулятором та страховим ринком, тобто мають бути враховані інтереси всіх учасників.

Зацікавленість Національного банку в розвитку страхової діяльності та забезпечення фінансової безпеки страхового ринку повинна зумовлюватися наступними чинниками:

- враховуючи світовий досвід страховий ринок є одним із головних джерел довгострокового інвестування коштів в економіку країни;
- розвиток страхового ринку призводить до зростання джерел фінансування бюджету за допомогою обсягів акумульованих коштів страховими компаніями;
- використання страхової діяльності має використовуватися як ефективний інструмент пенсійної реформи в країні;
- неефективне функціонування страхового ринку призводить до проблем в інших галузях фінансової безпеки;

- через страхову діяльність зменшується навантаження на бюджет країни в частині відшкодування непередбачуваних збитків.

До основних складових забезпечення фінансової безпеки страхового ринку відносяться: ефективність та стабільність діяльності страхових компаній, конкурентоспроможність та фінансова незалежність, захищеність інтересів страхових компаній, достатність фінансових ресурсів, а також збалансованість системи фінансових показників та інструментів. Відтак, з урахуванням зазначеного, визначальними напрямками в частині забезпечення і зміцнення фінансової безпеки повинні стати: підвищення рівня страхової культури населення, залучення інвестицій для розвитку страхової інфраструктури, зниження витрат і підвищення якості страхових послуг, котрі виникають у процесі їхнього надання, встановлення підвищених вимог до діяльності страхових компаній, котрі реалізують свою діяльність з іноземним капіталом, при цьому дані вимоги не мають призводити до неможливості їхнього виконання і як наслідок припинення діяльності страховиків.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Фінансова безпека страхового ринку є важливою складовою фінансової безпеки фінансових ринків, що є як засіб захисту фізичних і юридичних осіб, так й господарська діяльність, що приносить прибуток та значні інвестиції в економіку. Місце фінансової безпеки страхового ринку у загальній структурі фінансової безпеки країни, зобов'язує його приділяти особливу увагу організації власних фінансів. Страховий ринок – це невід'ємна складова формування ринкової інфраструктури і фінансового захисту економічних суб'єктів. Його ефективна діяльність є основою економічного розвитку фінансового сектора в цілому. Забезпечення фінансової безпеки страхового ринку є одним із найважливіших завдань сьогодення. Функціонування у складних для економіки країни умовах негативно позначається на фінансовому стані кожного страховика. Стабільний фінансовий стан страховика є основою належного рівня його фінансової безпеки, завдяки якому стає можливим дієвий захист економічних суб'єктів від потенційних загроз і ризиків, котрі виникають, зокрема і в період воєнного стану в країні. Лише фінансово стійкі та надійні, платоспроможні та ліквідні страхові компанії зможуть успішно здійснювати діяльність, будуть спроможні забезпечити виконання своїх зобов'язань перед споживачами страхових послуг внаслідок непередбачуваних подій.

Список використаних джерел

1. Базилевича В. Д. Страхування: підручник. Київ : Знання, 2008. 1019с.
2. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні: методологія оцінки та механізм забезпечення: монографія. Київ : Київський національний торгово-економічний університет, 2004. 759 с.
3. Біла книга «Майбутнє у регулюванні небанківського фінансового сектору». URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/proekt-biloyi-knigi-maybutnye-u-regulyuvanni-nebankivskogo-finansovogo-sektoru> (дата звернення: 14.09.2023).
4. Богріновцева Л. М., Вергелюк Ю. Ю. Аналіз показників фінансової безпеки страхового ринку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. Вип. 31. С. 174-179. URL: <http://ejournal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/395/391>
5. Вудвуд В. В., Боднарюк М. Ю. Фінансова безпека страхового ринку України в умовах війни. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (Херсон-Хмельницький, 27-28 квіт. 2023р.)*. 2023. С.481-482.
6. Єрмошенко А. М. Механізм забезпечення фінансової безпеки страхових організацій : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01. Київ, 2006. 19 с.
7. Журавка О. С., Темченко А. Р., Федорченко В. Г. Теоретичні підходи до визначення фінансової стійкості страхових компаній. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 22(1). С. 117-122.
8. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 29.09.2023).
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.09.2019 р. №79-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text> (дата звернення: 15.09.2023).
10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. №1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text> (дата звернення: 01.09.2023).
11. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 01.09.2023).
12. Ситник Н. С., Михайлюк М. В. Загрози та ризики фінансової безпеки страхового ринку України в умовах війни. *Молодий вчений*. 2023. № 5 (117). С. 169-173.
13. Фінансовий ринок: підруч.: у 2-х т. / кер. авт. кол. і наук. ред. Ю.М. Коваленко. Ірпінь: УДФСУ, 2018. Т. 1. 442 с.
14. Чуницька І. І., Богріновцева Л. М. Особливості діяльності страхових компаній на фінансовому ринку України в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку*. 2023. № 71. URL: <http://www.marketinfr.od.ua/uk/71-202>

References

1. Bazylevycha, V. D. (2008). Strakhuvannia: pidruchnyk. Kyiv: Znannia [in Ukrainian].
2. Baranovskyi, O. I. (2004). Finansova bezpeka v Ukraini: metodolohiia otsinky ta mekhanizm zabezpechennia. Kyiv: Kyivskiyi natsionalnyi torhovo-ekonomichnyi universytet [in Ukrainian].
3. Bila knyha «Maibutnie u rehuliuванні nebankivskoho finansovoho sektoru». URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/proekt-biloyi-knigi-maybutnye-u-regulyuvanni-nebankivskogo-finansovogo-sektoru> [in Ukrainian].
4. Bohrinovtseva, L. M., Verheliuk, Yu. Yu. (2018). Analiz pokaznykiv finansovoi bezpeky strakhovoho rynku Ukrainy. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya «Ekonomiczni nauky» – Scientific Bulletin of Kherson State University. Series «Economic Sciences», issue 31, 174-179*. URL: <http://ejournal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/395/391> [in Ukrainian].
5. Vudvud, V. V., Bodnariuk, M. Yu. (2023). Finansova bezpeka strakhovoho rynku Ukrainy v umovakh viiny. *Modernizatsiia ekonomiky: suchasni realii, prohnozni stsenarii ta perspektyvy rozvytku:*

Proceedings of the 5th All-Ukrainian Scientific and Practical Conference. Kherson-Khmelnyskyi, 481-482 [in Ukrainian].

6. Yermoshenko, A. M. (2006). Mekhanizm zabezpechennia finansovoi bezpeky strakhovykh orhanizatsii. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

7. Zhuravka, O. S., Temchenko, A. R., Fedorchenko, V. H. (2018). Teoretychni pidkhody do vyznachennia finansovoi stiikosti strakhovykh kompanii. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia : Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo – Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University. Series: International economic relations and world economy, issue 22(1), 117-122* [in Ukrainian].

8. Ofitsiyniy sait Natsionalnoho banku Ukrainy. URL: <https://bank.gov.ua/> [in Ukrainian].

9. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv shchodo udoskonalennia funktsii iz derzhavnogo rehuliuвання ryнкiv finansovykh posluh: Zakon Ukrainy vid 12.09.2019 r. №79-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>

10. Pro zatverdzhennia Metodychnykh rekomendatsii shchodo rozrakhunku rivnia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy: Nakaz Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy vid 29.10.2013 r. №1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>

11. Pro strakhuvannia: Zakon Ukrainy vid 07.03.1996 №85/96-VR. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>

12. Sytnyk, N. S., Mykhailiuk, M. V. (2023). Zahrozy ta ryzyky finansovoi bezpeky strakhovoho rynku Ukrainy v umovakh viiny. *Molodyi vchenyi – A young scientist, 5 (117), 169-173* [in Ukrainian].

13. Finansoviy ryнок. Yu.M. Kovalenko (Eds.). (2018). (Vols. 1-2; Vol. 1) Irpin: UDFSU. 2018 [in Ukrainian].

14. Chynytska, I. I., Bohrinovtseva, L. M. (2023). Osoblyvosti diialnosti strakhovykh kompanii na finansovomu rynku Ukrainy v umovakh voiennoho stanu. *Infrastruktura rynku – Market infrastructure, 71*. URL: <http://www.marketinfr.od.ua/uk/71-202> [in Ukrainian].